

Nøgletal og facts for regionerne i NTN-projektet

Bilag til rapporten: "Transportkorridorer Facts og udviklingstendenser"

Nordisk Transportpolitisk Netværk
Januar 2004

Nøgletal og facts for regionerne i NTN-projektet

Bilag til rapporten: "Transportkorridorer, Facts og udviklingstendenser"

Nordisk Transportpolitisk Netværk
Januar 2004

European Community
European Regional
Development Fund

Interreg North Sea Region

Indhold

Møre og Romsdal Fylke	1
Hordaland Fylke	3
Rogaland Fylke	5
Vest-Agder Fylke.....	8
Aust-Agder Fylke	11
Telemark Fylke	13
Vestfold Fylke.....	15
Nordjyllands Amt	17
Viborg Amt.....	21
Ringkjøbing Amt	24
Århus Amt.....	26
Vejle Amt.....	28
Sønderjyllands Amt	31
Land Schleswig-Holstein.....	33
Kreis Nordfriesland.....	35
Kreis Dittmarschen	37
Kreis Steinburg	39
Adresser	41

Forord

I den globale økonomi er effektiv og bæredygtig transport af varer samt velfungerende logistik blevet en stadig vigtigere faktor til forståelse og bevarelse af konkurrencemæssige fordele. Det gælder såvel for den enkelte virksomhed, som for de regioner, hvor virksomhederne hører hjemme og er grundlaget for den regionale udvikling.

Regionerne er afhængige af god tilgængelighed og gode muligheder for adgang til markederne i det centrale Europa.

Nordisk Transportpolitisk Netværk (NTN) er et regionalt samarbejde om transport, som lægger navn til ”NTN-korridoren”. Korridoren dækker transportsystemerne i det sydvestlige Norge, Vestsverige, Vestdanmark samt Schleswig-Holstein.

Formålet med NTN-projektet ”Transportkorridorer” er at skabe basis for regional udvikling gennem en bevidst udnyttelse af transportkorridorer på en effektiv og bæredygtig måde ved brug af intermodale løsninger.

På NTN-konferencen i Tønsberg november 2003 blev pjecen ”Transportkorridorer, facts og udviklingstendenser” præsenteret. Pjecen beskriver facts og udviklingstendenser for NTN-korridoren. Pjecen er udarbejdet i to versioner: en på skandinavisk (dansk) og en på engelsk.

Den kan nu rekvireres fra sekretariatet eller downloades fra internettet på adressen: www.ntn.dk.

Som supplement til pjecen er denne bilagsrapport med facts og nøgletal for de regioner, som deltager i projektet ”Transportkorridorer”, blevet udarbejdet.

”Transportkorridorer” er støttet af Interreg IIIB for Nordsøen og har Nordjyllands Amt som lead partner. Projektet startede i sommeren 2003 og afsluttes ved udgangen af 2005.

Møre og Romsdal Fylke

Geografi

Møre og Romsdal Fylke ligger på nordvestlandet og består av 38 kommuner. Fylket er tettest befolket langs kysten, der også de 3 største byene ligger.

Syssetting

Fisken spiller fortsatt en stor rolle i syssettingen. Fylket har også mange anlegg for fiskeoppdrett. Industrien i fylket for tiden sterkt preget av omstilling, men fortsatt er fisketilvirkning og båtbygging og annen utstyrsindustri for fiskeflåten viktig. Andre viktige industrigrener er skipsbygging for øvrig, møbel-industri og aluminiumsindustri.

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	244.309	indb.
Areal:	15.104	km ²
Befolknings tetthet	16,2	indb./km ²
Innbyggertall i større byer 2003:		
Kristiansund	17.009	indb.
Molde	23.876	indb.
Ålesund	39373	indb.

Syssetting i 2001		
	Antall	andel
Jordbruk/skogbruk/fiske	9.145	7,4%
Utvinnning av olje og naturgass	225	0,2%
Industri og bergverksdrift	26.812	21,6%
Kraft og vannforsyning	936	0,8%
Bygg og anlegg	8.204	6,6%
Vare/hotell/restaurant	19.561	15,8%
Transp./lager/post og telekomm.	9.501	7,7%
Finans.tj.yting og forsikring	1.876	1,5%
Forr.messig tj.yting/eiendom	5.914	4,8%
Off. adm. og forsvar	7.326	5,9%
Undervisning	9.348	7,5%
Helse-og sosialtjenester	21.721	17,5%
Andre sosiale og personlige tj.	3.396	2,7%
I alt	123.965	100,0%

Trafikk og infrastruktur

De mest trafikkerte vegstrekninger er naturlig nok rundt byene.

ÅDT	2001
E136 Ålesund - Moa	18.000
E39 Molde - Årø	14.000
Rv Kristiansund - Kvernberget	13.000

Trafikktall utvalgte fergestrekninger som ikke ligger langs europavei:	
	kjøretøyer
Ørsnes – Magerholm	588494
Hareid – Sulesund	554313
Eiksund – Rjånes	241665
Sølsnes – Åfarnes	231439
Kristiansund – Bremsnes	224688

”Kyststamvegen” (EV39) er delt opp med 3 fergestrek: det sørligste er Festøy - Solevåg (440 000 kjøretøy pr år), deretter kommer Vestnes – Molde (500 000 kjøretøy pr år) og til slutt Halså – Kanestraum (205 000 kjøretøy pr år). I tillegg kommer over 20 andre ferjesamband.

I 1998 ble det fraktet ca 4,7 millioner kjøretøyer med ferge i fylket. Antall passasjerer var rundt 5,3 millioner.

Hurtigruten anløper de tre byene og Torvik på Leinøy.

I fylket er det kun en jernbanestrekning; Raumabanen. Dette er en regional banestrekning med lite passasjertrafikk, noe mer gods.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002	
Samlede vejlængde	6.293	
heraf stamveg	367	
øvrige riksveg	1.464	
Efter ansvarlig myndighed		
Stat	1.831	
Fylke	1.771	
Kommuner	2.691	
Havne	goodsoms. (1000 ton) 2001	
Kristiansund	1.096	
Molde	193	
Ålesund	1.370	
Lufthavne	2002	
	pass.	tons gods
Hovden	33.120	14
Kristiansund	205.257	373
Molde	275.340	1.477
Vigra	598.175	2.117

Transport og vegbygging er en stor utfordring i fylket, grunnet de mange fjorder og befolkede øysamfunn. I de senere år er mange ferjesamband erstattet med store tunnel – og/eller broprosjekter.

Hordaland Fylke

Geografi

Mangfold kjennetegner Hordaland. Frå typiske øysamfunn vest i havet strekker Hordaland seg inn i fjellområdet på Hardangervidda – der vi finner landets største nasjonalpark. Hordaland er nesten delt i to av den 179 km lange Hardangerfjorden.

De fleste av fylkets 443 000 innbyggere bor i kystområdene, med Bergen som desidert største by (236 000 innbyggere).

Beskæftigelse

Hordaland har et allsidig næringsliv med et mangfold av bransjer og virksomheter. I Hordaland som i resten av landet er offentlig sektor den viktigste arbeidsgiveren. Oppunder 30 000 personer er sysselsatt i industrien. De fleste industribedriftene er små eller mellomstore med lange tradisjoner på eksportmarkedet. Vannkraft, olje og gass er fylkets viktigste eksportvarer. Fiske og akvakultur er en av de viktigste næringene i fylket.

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	443.304	indb.
Areal:	15.450	km ²
Befolkningstetthet	28,7	indb./km ²
Innbyggertall i større byer 2003:		
Bergen	236.277	indb.

Beskæftigede 2001	Hordaland Fylke		Norge
	beskæftigede	andel	andel
Industri og bergverksdrift	28.938	15,8%	14,8%
Kraft- og vannforsyning	1.639	0,9%	0,9%
Bygge- og anlegg	12.749	6,9%	6,7%
Vare., hotell- og restaurant	32.776	17,8%	19,2%
Transport, lager, post og telek.	14.794	8,1%	7,9%
Finansiell tjenestey. og forsik.	5.024	2,7%	2,3%
Forret. Tjenestey. og eiendom	16.863	9,2%	10,3%
Off. adm. og forsvar	70.911	38,6%	37,8%
I alt	183.694	100%	100%

Trafik og infrastruktur

Hovedvegnettet i Hordaland er satt sammen av Kyststamvegen E39 og flere øst-vest forbindelser, E16 Bergen-Arna/Voss, E134 Haukeli og Rv7 Hardangervidda. Vegnettet er knyttet sammen av flere fergestrekninger, den mest trafikkerte er fergestrekningen Halhjem-Sandvikvåg med en ÅDT på rundt 1600.

Øst-vest forbindelsene er fylkets hovedårer over fjellet til Oslo og det sentrale østlandsområdet. Trafikken over Rv 7 Hardangervidda har holdt seg relativt stabilt, mens trafikken over E134 Haukeli har økt de senere årene. ÅDT på E134 lå på 1286 i 2002.

Lokaltogene frakter ca. 3500 passasjerer pr. dag og fjerntogene ca. 1500 pr dag. Utviklingen har vært relativt stabil de siste 5 årene. Arbeidet med å utvide tunnelprofilene

på Bergensbanen ble ferdig i oktober 2003 slik at man nå kan transportere semihengere på linjenettet. Jernbaneløst forventer derfor en økning i godstrafikken de neste årene.

Bergen lufthavn, Flesland, med mer enn 3,7 mill. passasjerer årlig, er en av de viktigste innfallsportene til Vestlandet.

Med stamvegnettet E16 og Rv 52 er Vest og Østlandet knyttet sammen med en fergefri og relativt stabil helårsveg. Kjøre lengden mellom Bergen og Oslo er kortere over Rv7 og E134 Haukeli, men her er det ferger som øker reisetiden.

ÅDT	2002
E39 Eidsvåg tunnelen (Bergen)	40 246
E39 Halhjem - Sandvikvåg	1 629
E16 Bergen - Arna	9.033
Rv 7 Hardangervidda	818
E134 Haukeli	1.286

Tog*/døgn 2002		
	person	gods
Bergen - Voss	20	-
Bergen - Arna	76	-
Bergen - Oslo	8	8

* hver vei daglig

Den viktigste vegstrekningen nord-sør er E39 Kyststamvegen. Aksene Bergen – Stavanger omfatter en storregion med rundt 700 000 innbyggere.

Jernbanestrekningen mellom øst og vest, busser og hurtigferger er viktige transportmidler i og inn og ut av fylket.

Bergen havn er Europas tredje største havn målt i godsmengde med 94 mill. tonn i 2002.

Vegnettet		km pr. 1 jan. 2002
Samlet veglengde		3.599
Europaveg		481
Riksveg		1.345
Fylkesveg		1.764
Havner		goodsoms. (1000 ton) 2002
Bergen og omland havnedistrikt		94.909
Stord hamnestell		262
Odda havnedistrikt		1.503
Viktige Færgeruter		2002
	1000 pass.	1000 t. gods
Bergen - Egersund - Haugesund - Hanstholm	230	
Lufthavn		2002
	pass.	tons gods
Bergen, Flesland	3.769.000	7.859
Stord	27.300	-
Banenettet		
Hovedbaner		Bergen - Oslo
Lokalbaner		Bergen - Voss

Rogaland Fylke

Geografi

Rogaland ligger i sørvestre del av Norge. Landarealet utgjør 8.735 km² som er delt opp av sjø og fjorder. Fylket har vel 385.000 innbyggere. Regionsenteret Haugesund er den største byen i Nord-Rogaland. Byene Stavanger og Sandnes utgjør det største sammenhengende tett utbygde område midt i fylket. Egersund er regionsenter i Sør-Rogaland.

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	385.020	indb.
Areal:	8.735	km ²
Befolkningstetthet	44,1	indb./km ²
Innbyggertall i større byer 2003:		
Stavanger kommune	111.007	indb.
Sandnes kommune	55.729	indb.
Haugesund kommune	31.013	indb.
Eigersund kommune	13.350	indb.

Næringsliv

Oljevirkksomheten er dominerende næringsvirksomhet i Rogaland. I forhold til landsgjennomsnittet er det flere sysselsatte innen oljeutvinning, bergverk, industri og kraft- og vannutbygging. Eksport av tradisjonelle varer har også stor betydning – slik at næringslivet påvirkes sterkt av generelle trekk i internasjonal og nasjonal økonomi.

Beskæftigede 2001	Rogaland Fylke		Norge
	beskæftigede	andel	andel
Industri og bergverksdrift	29.124	19,4%	14,8%
Kraft- og vannforsyning	1.226	0,8%	0,9%
Bygge- og anlegg	10.529	7,0%	6,7%
Vare., hotell- og restaurant	29.106	19,4%	19,2%
Transport, lager, post og telek.	11.344	7,6%	7,9%
Finansiell tjenestey. og forsik.	2.422	1,6%	2,3%
Forret. Tjenestey. og eiendom	14.299	9,5%	10,3%
Off. adm. og forsvar	51.715	34,5%	37,8%
I alt	149.765	100%	100%

Trafik og infrastruktur

Rogaland har stor vekst i biltrafikken, og veksten både for lette og tunge kjøretøyer er større enn landsgjennomsnittet. Den lokale kollektivtrafikken med buss og båt er nokså konstant, men taper markedsandel. Utviklingen i antall regionale bussreiser er positiv.

ÅDT	1999	2002	Økning
Ev39 Auglend	33.000	50000	51,5%
Ev39 Jåtten	31.000	45000	45,2%
Ev39 Stangeland	10.300	25000	142,7%
Rv44 Gausel	14.900	16000	7,4%
Rv510 Nesbuvegen	8.700	12000	37,9%

De viktigste regionale bussrutene går via strekningene Haugesund – Stavanger – Egersund. Andelen av gang- og sykkeltrafikk synes ut fra foreliggende undersøkelser å være noe lavere enn landsgjennomsnittet.

Viktige stamveger i fylket er E 39 nord-sør forbindelse i fylket, E 134 vest -øst, og Rv 13 og Rv 44. For øvrig gjelder at vegstandarden i fylket er varierende. Stamvegene har imidlertid stort sett tilfredsstillende kapasitet. Ferje- og hurtigbåtforbindelser spiller også en stor rolle i utviklingen av regional og lokal trafikk. Arbeid med ferjeavløsningsprosjekter har høy prioritet.

Hovedjernbanelinjen, Sørlandsbanen mellom Stavanger –Oslo er 130 km i Rogaland. Enkelte strekninger er det få eller korte krysningsspor, og kapasiteten mellom Stavanger og Sandnes der det også går lokaltogtrafikk, er i dag presset. Moderniseringsarbeid pågår, og det arbeides med planlegging og utbygging av dobbeltspor på delstrekninger. Kombiterminaler for overgang vei/bane finnes i dag i Stavanger og Sandnes, men det arbeides med en felles løsning.

Vejnet		km pr. 1 jan. 2003
Samlede vejlængde		5.965
heraf stamveg		257
øvrige rigsveg		1.028
Efter ansvarlig myndighet		
Stat		1.285
Fylke		1.869
Kommuner		2.811
Havne		goodsoms. (1000 ton) 2002
Egersund		794
Karmsund		12.867
Sandnes		230
Stavanger		2.811
Viktige Færgeruter		2002
	1000 pass.	1000 t. gods
Bergen -Haugesund -	225	252
Egersund - Hanstholm		
Bergen – Haugesund –	191	-
Stavanger – Newcastle		
Lufthavne		2002
	pass.	tons gods
Sola	2.428.272	7.377
Karmøy	344.578	666
Kombiterminaler		
sjø/vei	Stavanger, Sandnes, Eigersund og	Karmsund
jernbane/vei	Stavanger og Sandnes	
Banenet		
Hovedbaner	Stavanger – Sira	

Fylkets viktigste havner er: Karmsund – felles havnedistrikt i Nord-Rogaland , Stavanger havnedistrikt som nå inkluderer Sola Havn, Sandnes havn og Egersund havn. Kombiterminaler for overgang sjø/vei finnes i hvert av områdene. Havnekapasiteten sett under ett er stort sett tilfredsstillende.

Det er to større flyplasser i fylket: Stavanger Lufthavn, Sola og Haugesund Luftshavn, Karmøy. Sola har et stort antall daglige flygninger til byer i inn-og utland. Her er det også frakttterminal for gods og eget terminalbygg for helikoptertrafikk. Haugesund Lufthavn inngår også i internasjonale rutenett.

Vest-Agder Fylke

Geografi

Vest- Agder fylke er det sørligst beliggende fylket i Norge. Fylket ligger strategisk til ved Skagerak med kort vei til Jylland og Europa. Fylket ligger også strtegisk til for nærsjøfart i Nordsjøen og videre ut til markeder i Europa og oversjøiske markeder.

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	159.219	indb.
Areal:	7.281	km2
Befolkningstetthet	21,9	indb./km2
Innbyggertall i større byer 2003:		
Kristiansand	74.754	indb.
Mandal	13.672	indb.
Vennesla	12.308	indb.
Lyngdal	7.150	indb.

Beskæftigede 2001	Vest Agder Fylke		Norge
	beskæftigede	andel	andel
Industri og bergverksdrift	11.601	18,8%	14,8%
Kraft- og vannforsyning	788	1,3%	0,9%
Bygge- og anlegg	4.509	7,3%	6,7%
Vare., hotell- og restaurant	11.813	19,2%	19,2%
Transport, lager, post og telek.	4.741	7,7%	7,9%
Finansiell tjenestey. og forsik.	1.033	1,7%	2,3%
Forret. Tjenestey. og eiendom	4.294	7,0%	10,3%
Off. adm. og forsvar	22.779	37,0%	37,8%
I alt	61.558	100%	100%

Trafik

Størst trafikk har E18 og E39 like øst og vest for Kristiansand sentrum. Årsdøgntrafikken var 30-37. 000 på disse strekningne. Men fra 15 kilometer og videre utover fra Kristiansand er ÅDT cirka 8.000 på begge disse vegene. I vestre del av fylket har E39 ÅDT mellom 3.300 og 5.000, lavest ved fylkesgrensen mot Rogaland.

Tungtrafikkandelen her er opp mot 20 prosent. Riksveg 9 fra Kristiansand og nordover har ÅDT 11 300 nær Kristiansand sentrum . Lengst nord, ved fylkesgrensen mot Aust-Agder er trafikken rundt 1 500 kjøretøy. På grensen mellom Østlandet og Sørlandet på tellesnittet Lunde, er det 390.000 reisende pr. år. På grensen mellom Sørlandet og Rogaland på tellesnittet Sira er det 240.000 reisende.

Sørlandsbanen - på strekningen Oslo- Kristiansand fraktes 70.000 20 fots containere (TEU) i sum begge retninger. På strekningen Kristiansand - Stavanger fraktes 50.000 TEU.

ÅDT	1995	2001	Økning
E18 Narvika (Kr.sand)	25.500	30400	19,2%
E18 Aust-Agder grense	7.000	8400	20,0%
E39 Vestervegen (Kr.sand)	33.700	37000	9,8%
E39 Rogaland grense	2.100	3300	57,1%
Rv 9 Grim (Kr.sand)	12.700	11300	-11,0%
Rv 9 Aust-Agder grense	1500	1700	13,3%

Tog*/døgn 2002	
	person gods
Sørlandsbanen	
Øst for Kristiansand	8
Vest for Kristiansand	10
Sørlandsbanen i alt	8

* hver vei daglig

Infrastruktur

Fylkets viktigste veistrekninger er E18, E39 og rv.39 som alle er definert som norske stamveier.

Sørlandsbanen mellom Oslo og Stavanger går gjennom Vest- Agder med Kristiansand som et viktig knutepunkt både for person og gods. Kristiansand ligger 355 km fra Oslo og 232 km fra Stavanger.

Kristiansand er landsdelens viktigste havn både som en stor fergehavn og som et intermodalt knutepunkt for gods.

Fra Kristiansand lufthavn Kjevik er det daglige avganger til Oslo, Bergen, Stavanger, København og Billund.

Vejnet		km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde		3.859
heraf stamveg		162
øvrige rigsveg		797
Efter ansvarlig myndighed		
Stat		959
Fylke		1.288
Kommuner		1.612
Havne		godsomsætningen 2001
		1000 tons
Kristianssand		1.768
Vigtige Færgeruter		2002
	1000 pass.	1000 t. gods
Kristiansand - Hirtshals	1.181	
Gøteborg- Kristiansand - Newcastle	119	
Lufthavne		2002
	pass.	tons gods
Kristiansand	727.771	1.541
Banenet		
Hovedbaner		Sørlandsbanen

Aust-Agder Fylke

Geografi

Aust-Agder fylke ligger syd i Norge. Fylket grenser i øst til Telemark fylke og vest til Vest-Agder fylke. Folketallet er på litt over 100.000 innbyggere. Bare Finnmark fylke som ligger helt nord i Norge har færre innbyggere. Fylket har samlet en positiv befolkningsutvikling, men økningen kommer i byer og tettsteder, mens det i de mer spredtbygde områdene er befolkningsnedgang.

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	103.195	indb.
Areal:	9.212	km ²
Befolknings tetthet	11,2	indb./km ²
Innbyggertall i større byer 2003:		
Arendal	39.554	indb.
Grimstad	18.307	indb.
Lillesand	8.930	indb.
Risør	7.027	indb.
Tvedestrand	5987	indb.

Beskæftigede 2001	Aust Agder Fylke		Norge
	beskæftigede	andel	andel
Industri og bergverksdrift	7.072	18,8%	14,8%
Kraft- og vannforsyning	412	1,1%	0,9%
Bygge- og anlegg	2.383	6,3%	6,7%
Vare., hotell- og restaurant	6.479	17,2%	19,2%
Transport, lager, post og telek.	3.011	8,0%	7,9%
Finansiell tjenestey. og forsik.	770	2,0%	2,3%
Forret. Tjenestey. og eiendom	2.489	6,6%	10,3%
Off. adm. og forsvar	15.023	39,9%	37,8%
I alt	37.639	100%	100%

Trafik og Infrastruktur

Den viktigste veien i Aust-Agder er Europavei 18 som går gjennom fylket langs kysten fra Telemark grense til Vest-Agder grense. Strekningen er ca 100 km, hvor bare ca 30 km er bygd ut til motorveistandard.

Arbeidet med å bygge ut strekningen pågår, og er delvis finansiert med bompenger. E18 har en årsdøgntrafikk som varierer fra ca 5000 kjøretøy til 10000 kjøretøy.

ÅDT	2002
E18 Omre	8.212
Rv9 Ny Bygland	1.453
Rv410 Mortensto	12.205
Rv420 Gaardalen	13.739

En annen viktig veirute i Aust-Agder er riksvei 9 gjennom Setesdal. Denne veien er en viktig turistvei og starter i Kristiansand og går gjennom Setesdal og har forbindelse videre til vestlandet. Årsdøgntrafikken varierer fra flere tusen i Kristiansand til under tusen øverst i Setesdal.

Arendal har jernbaneforbindelse via et sidesport til Sørlandsbanen. Det er 4 avganger i hver retning til Oslo. Det går ikke godstog fra Arendal.

Det er offentlige og private havner i de fleste av kystbyene, men enkelte har svært liten godsmengde. Den viktigste havnen for Aust-Agder er Kristiansand havn som både har passasjertrafikk og godstrafikk.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde	2.897
heraf stamveg	123
øvrige rigsveg	783
Efter ansvarlig myndighed	
Stat	906
Fylke	992
Kommuner	999
Havne	godsomsætningen 2001
	1000 tons
Arendal	363
Banenet	
Regionalbane	Arendal - Nelaug

Telemark Fylke

Geografi

Telemark strekker seg fra kysten til høyfjellet, med grense mot Vestfold, Buskerud i nord, Hordaland i vest og Aust-Agder i sør. de største byene i fylket er Skien, Porsgrunn og Notodden.

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	287.922	indb.
Areal:	15.315	km2
Befolkningstetthet	18,8	indb./km2
Innbyggertall i større byer 2003:		
Skien	49.740	indb.
Porsgrunn	33.146	indb.
Notodden	12256	indb.

2000	Telemark		Norge
	beskæftigede	andel	andel
Industri og bergverksdrift	13.460	20,9%	14,8%
Kraft- og vannforsyning	891	1,4%	0,9%
Bygge- og anlegg	4.662	7,2%	6,7%
Vare., hotell- og restaurant	11.183	17,4%	19,2%
Transport, lager, post og telek.	3.819	5,9%	7,9%
Finansiell tjenestey. og forsik.	875	1,4%	2,3%
Forret. Tjenestey. og eiendom	4.271	6,6%	10,3%
Off. adm. og forsvar	25.249	39,2%	37,8%
I alt	64.410	100%	100%

Trafik og Infrastruktur

Fylkets viktigste veger er E18 som er hovedveien fra Oslo til Kristiansand, E134 som er hovedforbindelsen mellom Oslo og Bergen, samt forbindelsesvegen mellom disse to veier Rv 36 mellom Porsgrunn og Seljord.

ÅDT	1999
E18 Søndbøvann	5.111
E18 Stokkebakken	7.832
E134 Nye Seljord	3.042
Rv36 Borgestad	11.945

Jernbanestrekninger er Skien –Oslo gjennom Vestfold og Sørlandsbanen som binder sammen Oslo med det midtre Telemark. Disse strekninger er elektrifisert. Regionalt er jernbanestrekningen Porsgrunn – Notodden viktig for å binde sammen Skien/Porsgrunnsområdet (Grenland) sammen med det midtre av Telemark. Spesielt viktig for å binde sammen våre Høy-skoler.

Telemark er godt utbygd med ekspressbuss ruter som binder fylket sammen og med linjer til Oslo, Bergen og Torp utenfor fylket.

Havnene i området er underlagt Grenland Havnevesen, i en blanding av offentlige og private havner.

Skien flyplass har ruter til Bergen, men hovedflyplassen er Torp flyplass i Vestfold.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde	4.091
heraf stamveg	264
øvrige rigsveg	964
Efter ansvarlig myndighed	
Stat	1.228
Fylke	1.101
Kommuner	1.763
Havne	goodsomsætningen 2001
	1000 tons
Grenland	10.143
Banenet	
Hovedbaner	Vestfoldbanen; Oslo – Skien Sørlandsbanen Oslo – Stavanger
Regionalbaner	Beratsbergbanen Porsgrunn – Notodden

Vestfold Fylke

Geografi

Fylkedata 2003:		
Innbyggertall:	218.171	indb.
Areal:		km2
Befolkningstetthet		indb./km2
Innbyggertall i større byer 2003:		indb.
		indb.
		indb.

Næringsliv

2000	Vestfold		Norge
	beskæftigede	andel	andel
Industri og bergverksdrift	15.564	19,0%	14,8%
Kraft- og vannforsyning	629	0,8%	0,9%
Bygge- og anlegg	5.815	7,1%	6,7%
Vare., hotell- og restaurant	16.162	19,8%	19,2%
Transport, lager, post og telek.	5.622	6,9%	7,9%
Finansiell tjenestey. og forsik.	1.277	1,6%	2,3%
Forret. Tjenestey. og eiendom	6.471	7,9%	10,3%
Off. adm. og forsvar	30.220	37,0%	37,8%
I alt	81.760	100%	100%

Trafik og Infrastruktur

ÅDT	1999
E18 Gunnestad	18.943
E18 Klinestad	18.810
E134 Bommestad	3.385
Rv308 Vrengen	4.986

Vejnet		km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde		2.629
heraf stamveg		100
øvrige rigsveg		568
Efter ansvarlig myndighed		
Stat		668
Fylke		679
Kommuner		1.282
Havne		goodsoms. (1000 ton) 2001
Larvik		1.389
Sandefjord		746
Tønsberg		10.180
Vigtige Færgeruter		2002
	1000 pass.	1000 t. gods
Larvik - Frederikshavn	698	
Sandefjord - Strømstad	1.237	
Lufthavne		2002
	pass.	tons gods
Torp	1.003.450	201
Kombiterminaler		
Banenet		
Hovedbaner		

Nordjyllands Amt

Amts data		
Indbyggertal i amtet 2003	495.625	indb.
Areal	6.173	km2
Befolkningstæthed	80,3	indb./km2
Indbyggertal i større byer 2002:		
Brønderslev	11.438	indb.
Frederikshavn	24.439	indb.
Hjørring	24.934	indb.
Aalborg	120.359	indb.

Beskæftigede 2001	Nordjyllands Amt		Danmark
<i>Ressourceområde</i>	<i>beskæft.</i>	<i>andel</i>	<i>andel</i>
Fødevarer	36.758	15,0%	11,0%
Møbler/Beklædning	6.624	2,7%	2,9%
Turisme	7.428	3,0%	2,6%
Bygge/Bolig	38.084	15,5%	14,7%
IT/Kommunikation	16.498	6,7%	8,2%
Transport	19.403	7,9%	8,6%
Energi/Miljø	7.943	3,2%	2,9%
Medico/Sundhed	27.649	11,3%	12,1%
Øvrige erhverv	85.368	34,7%	36,9%
I alt	245.755	100%	100%

Trafik

De største trafikmængder findes på vejene omkring Aalborg og de større egnscentre. Langs kysterne og mellem Frederikshavn og Skagen er trafikken i ferisesæsonen stærkt dominerende. I Nordjylland benyttes bil i højere grad end resten af landet. Dette hænger sammen med amtets lavere befolkningstæthed og deraf relativt længere ture.

Biltrafikken på landevejene er i perioden 1986-97 årligt steget med ca. 3,5%. Trafikmængden på motorvejsnettet syd for Aalborg ligger på 20-40.000 biler i døgnet, og nord for Aalborg på omkring 10-20.000 biler/dg på hhv. vejen til Hjørring og Frederikshavn.

Årsdøgnstrafik (ÅDT)			
	1995	2001	vækst
E45 Frederikshavn	11.300	12.700	12,4%
E45 Limfjorstunellen	44.000	51.300	16,6%
E45 Hørby	14.600	19.300	32,2%
E39 Vestbjerg	13.700	16.100	17,5%
E39 Serritslev	9.100	12.600	38,5%
E39 Hanstholm	5.400	6.000	11,1%

Tog/døgn 2001		
	person	gods
Langå - Aalborg	62	8
Aalborg - Frederikshavn	45	2

Størst trafikbelastning er der ved passage af Limfjorden. På hovedparten af motorvejsnettet omkring Aalborg er trafikafviklingsforholdene gode, og der god kapacitet på vejene. Det samme gælder for motorvejene i Vendsyssel.

Det eneste sted, at der kan være problemer med trafikafviklingen er ved passagen Limfjorden. Belastningsgraden er her 70% i 200-499 timer om året, det svarer til at der ofte er flaskehalsproblemer i myldretiden.

Infrastruktur

Det overordnede vejnet i Nordjyllands Amt består af motorvejsvejsstrækningerne fra Hobro til Aalborg og videre mod nord til hhv. Frederikshavn og Hjørring/Hirtshals. Fra Hirtshals og Frederikshavn er der færgeforbindelser til følgende byer i hhv. Norge og Sverige: Kristiansand, Langesund, Oslo, Larvik og Gøteborg.

Jernbanen fra Hobro til Aalborg er en del af hovedbanen, mens banerne nord for Aalborg er regionale og lokale baner. Nordjyske Jernbaner kører Hjørring-Hirtshals og Frederikshavn-Skagen.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002	
Samlede vejlængde	9.441	
heraf motorveje	161	
heraf motortrafikveje	20	
Efter ansvarlig myndighed		
Stat	196	
Amt	1.256	
Kommuner	7.990	
Større havne	goodsoms. (1000 t) 2002	
Frederikshavn Havn	2.980	
Hirtshals Havn	1.060	
Nordjyllandsværkets Havn	700	
Aalborg Havn	2.652	
Aalborg Portland Havn	2.904	
Vigtige Færgeruter	2002	
	1000 pass.	1000 t. gods
Frederikshavn - Gøteborg	2.087	2.271
Frederikshavn - Oslo	556	203
Frederikshavn - Larvik	699	295
Hirtshals - Oslo	570	198
Hirtshals - Kristianssand	1.165	283
Hirtshals - Langesund	30	n.a.
Lufthavne	2002	
	pass.	tons gods
Aalborg	70.217	1095
Kombiterminaler	Hirtshals, Skagen, Aalborg Ø	
Banenet		
Hovedbaner	Hobro - Aalborg	
Regionalbaner	Aalborg - Frederikshavn	
Privatbaner	Hjørring - Hirtshals,	
	Fårup - Mariager, Frederikshavn - Skagen	

Aalborg Lufthavn er Danmarks største indenrigslufthavn med knap 670.000 passagerer årligt. Der er 4 faste ruteforbindelser til hhv. København, Oslo, Stavanger-Bergen og Billund. Afgangsfrekvensen Aalborg-København og den anden vej er netop øget til 19 afgang på hverdage, hvilket vil sige at der stort set er timedrift. Aalborg Lufthavn har også gode forbindelse til Billund, Danmarks anden største lufthavn.

Nordjylland, herunder særligt NTC/Aalborg Havn, har en primær rolle ift. godsstrømme fra nord. Aalborg fungerer som ind- og udskibningshavn for gods til og fra Grønland og andre steder i Norden. I Nordjylland spiller hhv. Frederikshavn og Hirtshals havne også en

vigtig rolle med færgeforbindelserne til hhv. Norge og Sverige udgør de et vigtigt led ift. transportkorridoren »Nordic Link« gennem Jylland til og fra Norge og Sverige. Endvidere er havnene en vigtig parameter i forhold til fiskerierhvervet i regionen.

Som det ser ud i dag er markedet for de nordjyske transportører først og fremmest de transportopgaver, som Nordjyllands erhvervsliv skal have løst. Langt hovedparten er indenlandsk transport. Af den indenlandske godstransport foregår omkring 28% internt i Nordjylland, 70% til/fra Vestdanmark og godt 2% til/fra Østdanmark. Langt hovedparten af godset transporteres på vejnettet. Godstransport på jernbane spiller i dag en noget beskedent rolle i transportstrømmene ind og ud af regionen. Alligevel er det vigtigt for Nordjylland at fastholde en banebetjening af landsdelen. Det sikres bedst ved at fastholde en nordjysk godsterminal, der kan fungerer som et vigtigt satellitsted for det større knudepunkt i Taulov (TTC). Den internationale godstransport (eksport/import) i regionen udgør knap 8% af den samlede godstransport. Internationalt er Norge og Tyskland de vigtigste samhandelslande.

Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF) har undersøgt de regionale konsekvenser af etablering af Femern Bælt forbindelsen og gratis passage på alle 3 broer (Storebælt, Øresund, Femern). Rapporten tegner et billede af, at særligt Nordjylland og Vendsyssel vil opleve negative konsekvenser, hvis der etableres en Femern Bælt forbindelse kombineret med takstnedsættelse på faste forbindelser.

Samlet set vurderes det at regionen Nordjylland går en svær tid i møde og næppe står over for en vækstperiode - snarere en risiko for tilbagegang indenfor transporterhvervet. Nordjylland er sårbar overfor nationale infrastruktur projekter og takstreguleringer på broer på grund af den mere perifere placering ift. hovedstadsområdet

Amtets vigtigste havne er Aabenraa havn og Enstedsværkets havn, som begge ligger i bunden af Aabenraa fjord.

Amtets vigtigste havne er Aabenraa havn og Enstedsværkets havn, som begge ligger i bunden af Aabenraa fjord.

Viborg Amt

Geografi

Viborg amt ligger i Nordvestjylland. Mod vest og nord grænser amtet op til Nordsøen. På landsiden grænser amtet i syd op til Ringkjøbing amt og i øst op til Århus og Nordjyllands amter. Viborg amt er præget af dets beliggenhed ved Limfjorden, som gennemskærer amtet i øer og halvøer. Amtets indbyggertal er på ca. 235.000, som bor spredt over hele amtet. I amtets 10 største byer bor ca. 42 % af befolkningen, mens resten bor i landsbyer eller på landet.

Amts data		
Indbyggertal i amtet 2003	234.496	indb.
Areal	4.122	km ²
Befolkningstæthed	56,9	indb./km ²
Indbyggertal i større byer 2002:		
Nykøbing Mors	9.212	indb.
Skive	20.679	indb.
Thisted	12.753	indb.
Viborg	32.903	indb.

Beskæftigelse

Viborg amt har en relativ høj andel arbejds-pladser i ressourceområderne fødevarer, møbler og beklædning og energi/miljø. Til gengæld er amtet relativt svagt repræsenteret indenfor IT/kommunikation og transport. Føde-vare- og møbelproduktionen er stærkt repræsenteret i midt og nord. Af de 7.422 arbejdspladser i ressourceområdet energi og miljø er ca. 60 % ansat på pumpefabrikken Grundfos.

Beskæftigede 2001	Viborg Amt		Danmark
<i>Ressourceområde</i>	<i>beskæft.</i>	<i>andel</i>	<i>andel</i>
Fødevarer	19.807	16,1%	11,0%
Møbler/Beklædning	6.210	5,1%	2,9%
Turisme	2.585	2,1%	2,6%
Bygge/Bolig	17.387	14,1%	14,7%
IT/Kommunikation	6.292	5,1%	8,2%
Transport	8.482	6,9%	8,6%
Energi/Miljø	7.422	6,0%	2,9%
Medico/Sundhed	15.156	12,3%	12,1%
Øvrige erhverv	39.611	32,2%	36,9%
I alt	122.952	100%	100%

Trafik

De mest trafikerede veje i Viborg amt er ru-terne 26 og 13, men også ruterne 34 og 186, som forbinder amtet mod syd (Herning og Vejle), har en betragtelig trafik. Ligeledes har amtets vestlige vejforbindelse, rute 11, og forbindelsen Viborg-Karup, rute 12, en væsentlig trafik.

Trafikken på de nævnte ruter er steget betydeligt i perioden fra 1995 til 2002, som det fremgår af tabellen. Visse vejstrækninger er meget belastede af tung trafik, det gælder bl.a. rute 186, som er en af amtets sekundære veje og går gennem mange mindre byer. Rute 26, som er amtets eneste statsvej, er på visse strækninger udbygget til motortrafikvej, men der mangler stadig væsentlige strækninger. Godstransport på jernbaner indskrænker sig til én daglig afgang i hver retning på Langå-Struer banen.

Årsdøgns trafik (ÅDT)	1995	2002	Vækst
A13 Ålestrup	6.200	6.600	6,5%
A13 Birgittelyst	9.400	11.400	21,3%
A13 Thorning	6.200	7.400	19,4%
A26 Hanstholm	3.000	3.600	20,0%
A26 Sallingsund	7.200	9.500	31,9%
A26 Løgstrup	7.200	8.300	15,3%
A11 Koldby	4.500	5.100	13,3%
A12 Karup	5.500	5.600	1,8%
A34 Syd for Skive	1.600	3.100	93,8%
A186 Sjørup	5.400	5.500	1,9%

Tog/døgn 2001	person	gods
Langå - Struer	41	2
Struer - Thisted	20	-

Infrastruktur

Rute 26 er amtets livsnerve. Ruten går fra Hanstholm til Århus og forbinder de største byer i amtet, Viborg, Skive, Nykøbing og Thisted. Indenfor et 10 km bredt bælte omkring rute 26 bor over 50 % af amtets indbyggere, og 50 % af amtets erhvervsområder er lokaliseret her. Hanstholm Havn blev indviet i 1967. Den er landets førende fiskerihavn inden for konsum-fisk. Fra Hanstholm er der færgeforbindelser til Egersund, Haugesund og Bergen i Vestnorge samt til Færøerne, Shetlandsøerne og i sommerhalvåret til Island.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002	
Samlede vejlængde	5.551	
heraf motorveje	-	
heraf motortrafikveje	38	
Efter ansvarlig myndighed		
Stat	143	
Amt	798	
Kommuner	4.610	
Større havne	godsoms. (1000 t) 2002	
Hanstholm Havn	522	
Vigtige Færgeruter	2002	
	1000 pass.	1000 t. gods
Hanstholm - Egersund - Haugesund -Bergen	225	252
Hanstholm - Thorshavn	35	56
Lufthavne	2002	
	pass.	tons gods
Karup	225.793	11
Banenet		
Regionalbaner	Struer - Langå	
Lokalbaner	Struer - Thisted	

Viborg Amt deltager i det internationale transport- og handelssamarbejde Westlink, der som medlemmer har havne, kommuner og amter/fylker fra Vestnorge, Shetlandsøerne og Danmark.

Der er to jernbanestrækninger i Viborg amt, Langå-Bjerringbro-Viborg-Skive-Struer banen og Thybanen fra Thisted via Hurup til Struer.

Amtet har to lufthavne, Karup og Thisted, ed fast ruteflyvning til København, hvor der kan opnås internationale forbindelser.

Ringkjøbing Amt

Generelt

Ringkjøbing har sammen med den danske stat (Vejdirektoratet) og de 21 kommuner i amtet ansvar for, at infrastrukturen opfylder borgernes, erhvervslivets og turisternes behov for transport. Der samarbejdes med kommunerne, naboamterne og Vejdirektoratet om koordinering af den kollektive trafik i og omkring amtet.

Amts data		
Indbyggertal i amtet 2003	275.044	indb.
Areal	4.854	km ²
Befolkningsstæthed	56,7	indb./km ²
Indbyggertal i større byer 2002:		
Herning	29.691	indb.
Holstebro	31.727	indb.
Ikast	14.433	indb.
Ringkøbing	9.166	indb.

Beskæftigede 2001	Ringkjøbing Amt		Danmark
<i>Ressourceområde</i>	<i>beskæft.</i>	<i>andel</i>	<i>andel</i>
Fødevarer	24.826	16,5%	11,0%
Møbler/Beklædning	12.541	8,3%	2,9%
Turisme	3.118	2,1%	2,6%
Bygge/Bolig	23.477	15,6%	14,7%
IT/Kommunikation	8.845	5,9%	8,2%
Transport	11.217	7,5%	8,6%
Energi/Miljø	7.198	4,8%	2,9%
Medico/Sundhed	14.304	9,5%	12,1%
Øvrige erhverv	44.841	29,8%	36,9%
I alt	150.367	100%	100%

Ringkøbing Amt har ansvaret for udbygning og vedligeholdelse af 894 km. landevej og for trafiksikkerheden, afmærkning af nationale og regionale cykelruter, regional kollektiv bus- trafik, jernbanen "Lemvigbanen", vedligeholdelse af færgelejet og sejlrenden ved Thyborøn samt civil lufttrafik i Karup lufthavn.

Trafikknudepunkter

Byerne Herning/Ikast/Holstebro/Struer er udpeget som et af de 7 udpegede landsdelcentre i Danmark. Ringkøbing Amtsråd samarbejder med de 4 kommuner i Landsdelcenteret om at reservere de arealer, der måtte blive nødvendige for udvikling af et transportknudepunkt i Landsdelcenteret, herunder arealer til de nødvendige transportcentre for gods.

Vejne

Vejnettet i Ringkøbing Amt er bl.a. kendetegnet ved lange lige strækninger, relativt lille trafikbelastning samt at vejene forløber gennem relativt få byområder. Kun ca. 7 % af amtets landeveje er i byområder. Trafikbelastningen på vejnettet i Ringkøbing Amt er lavt målt i forhold til trafikbelastninger i det øvrige Danmark.

De største trafikbelastninger er på vejnettet i og omkring byerne Holstebro

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde	6.947
heraf motorveje	-
heraf motortrafikveje	16
Efter ansvarlig myndighed	
Stat	137
Amt	885
Kommuner	5.925
Større havne	godsoms. (1000 t) 2002
Thyborøn Havn	841
Banenet	
Regionalbaner	Brande-Struer, Struer-Skive, Herning-Silkeborg
Lokalbaner	Holstebro-Skjern, Skjern-Herning
Privatbaner	Skjern-Videbæk, Vemb-Thyborøn

Årsdøgns trafik (ÅDT)	1995	2001	vækst
A18 Thyregod	5.400	7.100	31,5%
A18 Herning	12.600	20.200	60,3%
A18 Struer	9.100	9.600	5,5%
A15 Ringkøbing	9.100	6.600	-27,5%
A15 Tammerum	18.100	19.400	7,2%
A16 Mejrup Kirkeby	9.300	10.300	10,8%

Tog/døgn 2001	person	gods
Skanderborg - Herning	46	2
Herning - Skjern	27	1
Vejle - Herning	42	2
Herning - Holstebro	48	2
Holstebro - Struer	70	-

Århus Amt

Geografi

Århus Amt ligger centralt placeret i Østjylland grænsende op til Nordjylland, Viborg og Vejle Amter. Århus Amt er det største amt i Danmark målt på indbyggertal med ca. 650.000 indbyggere. Århus er den absolut største by i amtet og den næststørste by i Danmark.

Amts data		
Indbyggertal i amtet 2003	649.177	indb.
Areal	4.561	km ²
Befolkningsstæthed	142,3	indb./km ²
Indbyggertal i større byer 2002:		
Grenaa	14.308	indb.
Randers	55.897	indb.
Silkeborg	38.111	indb.
Skanderborg	13.112	indb.
Århus	222.559	indb.

Beskæftigelse

I 2001 var der over 329.000 beskæftigede i amtet. IT/kommunikation er et væsentligt større ressourceområde i Århus Amt og Hovedstadsregionen end i det øvrige land (specielt når man måler på antal beskæftigede i den private sektor). Samme tendens gør sig gældende med det tværgående ressourceområde vidensservice, hvilket forklares ud fra den såkaldte metropoleffekt, hvor videntunge erhverv koncentrerer sig i og omkring de store byer.

Beskæftigede 2001	Århus Amt		Danmark
<i>Ressourceområde</i>	<i>beskæft.</i>	<i>andel</i>	<i>andel</i>
Fødevarer	33.787	10,3%	11,0%
Møbler/Beklædning	11.371	3,5%	2,9%
Turisme	8.196	2,5%	2,6%
Bygge/Bolig	47.026	14,3%	14,7%
IT/Kommunikation	30.740	9,3%	8,2%
Transport	28.167	8,5%	8,6%
Energi/Miljø	7.674	2,3%	2,9%
Medico/Sundhed	42.749	13,0%	12,1%
Øvrige erhverv	119.867	36,4%	36,9%
I alt	329.577	100%	100%

Trafik

Trafikstigningen var moderat på amts- og statsveje i Århus Amt i årene 1998 til 2001. Det seneste år har der imidlertid været en større stigning i trafikken. Trafikken på amtsveje i Århus Amt steg fra 2001 til 2002 med 4,0 %, mens trafikken på statsvejene steg med 5,0 %. På landsplan steg trafikken i samme tidsrum med 2,2%.

Årsdøgnstrafik (ÅDT)				Tog/døgn 2001		
	1995	2001	vækst		person	gods
E45 Skanderborg	29.200	35.800	22,6%	Skanderborg _ Århus	120	14
E45 Randers	22.200	27.500	23,9%	Århus - Langå	102	9
A15 Grenaa	8.800	10.400	18,2%	Århus - Hornslet	66	2
A15 Egå	22.400	23.400	4,5%	Århus - Odder	64	-
A15 Harlev	12.700	13.900	9,4%	Hornslet - Grenå	24	2
A15 Silkeborg	11.300	12.700	12,4%			

Den samlede trafikstigning på amts- og statsveje var 4,4 %. Trafikindekset viser, at stigningen har været størst på den del af statsvejene, der er motorveje. Fra 1997 til 2002 er trafikken på motorvejene steget med 20,4%. Det seneste år var stigningen på 5,9%. På den stærkest trafikerede motorvejsstrækning i amtet kører der nu 41.000 biler i døgnnet. Det er strækningen mellem Hørning og Stilling. En af de større stigninger i trafikken på amtsvejene er registreret

Vejnet		km	pr. 1 jan. 2003
Samlede vejlængde			7.803
heraf motorveje			95
heraf motortrafikveje			27
Efter ansvarlig myndighed			
Stat			170
Amt			998
Kommuner			6.635
Større havne		godsoms. (1000 t)	2002
Grenå Havn			1.098
Randers Havn			839
Studstrupsværkets Havn			1.189
Århus Havn			9.621
Vigtige Færgeruter		2002	
		1000 pass.	1000 t. gods
Grenå - Varberg		189	440
Århus - Kalundborg		408	2.852
Ebeltoft - Sjællands Odde		1.223	-
Århus - Sjællands Odde		968	4
Lufthavne		2002	
		pass.	tons gods
Aarhus		579.400	768
Kombiterminaler			Grenå, Århus
Banenet			
Hovedbaner			Skanderborg - Århus Århus - Hobro
Regionalbaner			Silkeborg - Skanderborg
Lokalbaner			Århus - Grenå
Privatbaner			Århus - Odder

Vejle Amt

Geografi

Vejle Amt er på godt og ondt præget af en beliggenhed, hvor såvel vej- som togtrafik til og fra Østdanmark nødvendigvis må passere gennem amtet. Trekantområdet med byerne Fredericia, Kolding og Vejle er udpeget til landsdelscenter. Kolding, Vejle samt Horsens er med sine omkring 50.000 indbyggere blandt de ti største byer i Danmark.

Amts data		
Indbyggertal i amtet 2003	353.284	indb.
Areal	2.997	km ²
Befolkningstæthed	117,9	indb./km ²
Indbyggertal i større byer 2002:		
Fredericia	36.843	indb.
Horsens	49.057	indb.
Kolding	54.137	indb.
Vejle	49.359	indb.

Beskæftigelse

Der er i Vejle Amt næsten 186.000 beskæftigede, hvor beskæftigelsen inden for ressourceområderne fødevarer, bygge/bolig og transport har en større andel af de beskæftigede end landsgennemsnittet. Der er en stor indpendling til amtet, f.eks. viser landsplanredegørelsen 2003 en markant indpendling til landsdelscenteret Trekantområdet fra kommuner både i Ribe, Sønderjyllands og Fyns Amter, hvor niveauer på mellem 10 og 30% af arbejdsstyrken forekommer i flere kommuner.

Beskæftigede 2001	Vejle Amt		Danmark
<i>Ressourceområde</i>	<i>beskæft.</i>	<i>andel</i>	<i>andel</i>
Fødevarer	27.066	14,6%	11,0%
Møbler/Beklædning	5.540	3,0%	2,9%
Turisme	4.590	2,5%	2,6%
Bygge/Bolig	32.162	17,3%	14,7%
IT/Kommunikation	11.868	6,4%	8,2%
Transport	19.112	10,3%	8,6%
Energi/Miljø	6.150	3,3%	2,9%
Medico/Sundhed	19.895	10,7%	12,1%
Øvrige erhverv	59.231	31,9%	36,9%
I alt	185.614	100%	100%

Trafik

I Vejle Amt lægges der areal til krydsningen af den øst-vest- og nord-syd-gående motorvejstrafik i Danmark. Det giver sig udslag i meget høje trafiktal nord, øst og sydvest for ”motorvejskrydset”, hvor årsdøgntrafikken i 2001 var omkring 50.000.

Der er en tydeligt stigende tendens i trafikken, som med en fortsat vækst af samme omfang vil nå op på belastningsgrænsen i løbet af få år. Lastvognstrafikken på disse strækninger er på over 6000 lastbiler pr. dag - et niveau, der yderligere understreger det høje trafikpres.

Persontogstrafikken er høj fra Lillebælt til Vejle, mens godstogstrafikken er højest fra Lillebælt syd om Fredericia og videre gennem Kolding mod Esbjerg og Tyskland

Årsdøgntrafik (ÅDT)				Tog/døgn 2001		
	1995	2001	vækst		person	gods
E45 Kolding N	40.500	50.400	24,4%	Snoghøj - Fredericia	105	11
E45 Vejlefjord Broen	38.500	50.300	30,6%	Snoghøj - Taulov	26	33
E20 Lillebæltsbroen	33.700	48.100	42,7%	Fredericia - Taulov	68	12
E20 Kongsted	13.500	21.500	59,3%	Taulov - Lunderskov	92	46
A13 Lindved	11.200	14.400	28,6%	Fredericia - Vejle	120	14
A13 Nørre Snede	5.800	5.600	-3,4%	Vejle - Skanderborg	74	12

Infrastruktur

Motorvejsnettet udgør de vigtigste vejstrækninger i amtet. Hertil kommer vigtige landeveje mod Midtjylland (A13 og A18) samt forbindelsen Vejle-Billund. På hovedlandevejsnettet sker der en forlægning af A18, hvor der nyanlægges en forbindelse mellem A13 og A18. Forbindelsen Vejle-Herning vil hermed blive væsentligt forbedret. Forbindelsen til Billund fra A18 ved Give udbygges, således at tilgængeligheden nordfra til Billund Lufthavn øges.

Forbindelserne fra Vejle og fra motorvejsnettet til Billund bliver også forbedret i disse år. Forbindelsen nord om Billund og Vandel er taget i brug, og øvrige forbindelser er planlagte.

Hovedbanen mellem København og Århus passerer gennem amtet og har især betydning for passagertransporten. Banestrækningen fra Lillebælt mod Esbjerg og Tyskland er tilsvarende vigtig for godstransporten.

Fredericia Havn har Danmarks største godsomsætning på 16.5 mio. tons (i 2002). Havnene i Kolding, Vejle og Horsens er provinshavne, hvis transportmæssige betydning er noget mindre end tidligere.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde	5.586
heraf motorveje	108
heraf motortrafikveje	47
Efter ansvarlig myndighed	
Stat	148
Amt	676
Kommuner	4.763
Større havne	goodsoms. (1000 t) 2002
Fredericia Havn	16.585
Horsens Havn	540
Kolding Havn	1.035
Vejle Havn	905
Kombiterminaler	Taulov
Banenet	
Hovedbaner	Vamdrup-Fredericia
	Fredericia - Skanderborg
Regionalbaner	Vejle - Brande

Sønderjyllands Amt

Geografi

Sønderjyllands amt er det sydligste amt i Jylland. Det grænser i syd på til Tyskland og i nord op til Vejle og Ribe amter. Amtet havde 2003 lige godt 250.000 indbyggere. Amtets største byer er Sønderborg, Haderslev, Aabenraa og Tønder.

Amts data		
Indbyggertal i amtet 2003	253.013	indb.
Areal	3.939	km ²
Befolkningstæthed	64,2	indb./km ²
Indbyggertal i større byer 2002:		
Haderslev	20.982	indb.
Sønderborg	26.865	indb.
Tønder	8.014	indb.
Aabenraa	16.225	indb.

Beskæftigelse

2002 var der i alt 124.000 beskæftige i amtet. I forhold til landsgennemsnittet var beskæftigelsen i Sønderjyllands Amt især karakteriseret ved en relativ større beskæftigelse inden for ressourceområderne: fødevarer, bygge/bolig, transport samt energi/.miljø.

Beskæftigede 2001	Sønderjyllands Amt		Danmark
<i>Ressourceområde</i>	<i>beskæft.</i>	<i>andel</i>	<i>andel</i>
Fødevarer	18.651	15,0%	11,0%
Møbler/Beklædning	3.914	3,1%	2,9%
Turisme	3.039	2,4%	2,6%
Bygge/Bolig	23.230	18,7%	14,7%
IT/Kommunikation	5.387	4,3%	8,2%
Transport	11.433	9,2%	8,6%
Energi/Miljø	5.540	4,5%	8,6%
Medico/Sundhed	13.087	10,5%	8,6%
Øvrige erhverv	40.105	32,2%	8,6%
I alt	124.386	100%	8,6%

Trafik

Den mest trafikerede vejstrækning i amtet er motorvejsstrækning ved Haderslev. Her var der i 2001 en årsdøgntrafik på 25.600 biler. Trafikken er på denne strækning vokset 33 % siden 1995.

Årsdøgntrafik (ÅDT)	1995	2001	vækst
E45 Frøslev Grænse	10.700	12.000	12,1%
E45 Hammelev	19.200	25.600	33,3%
A8 Alssund broen	19.700	20.600	4,6%
A8 Kruså	12.000	12.100	0,8%
A11 Abild	8.500	9.100	7,1%
A11 Skærbæk	5.200	5.700	9,6%

Tog/døgn 2001	person	gods
Tinglev - Sønderborg	20	-
Tinglev - Padborg	23	34
Lunderskov - Tinglev	34	34
Bramming - Tønder	30	-

På rute 11, dvs. hovedlandevejen i vest fra grænsen ved Sæd til Ribe var der på strækningen ved Abild nord for Tønder 2001 en årsdøgntrafik på 9.100 biler. Trafikken er her vokset med 7,1 % siden 1995. På Alssundbroen ved Sønderborg var årssdøgntrafikken 2001 20.600 biler. Den mest belastede togstrækning var strækningen mellem Lunderskov og Tinglev, her var den 2001 34 passagertog og 34 godtog pr. døgn i begge retninger tilsammen.

Infrastruktur

Amtets vigtigste vejstrækninger er Europavej E45, rute 11 samt forbindelsesvejene mellem E45 og Sønderborg. Den vigtigste banestrækning er banen mellem Fredericia i nord og Flensborg i syd. Strækningen indgår i det Europæiske Højhastighedsnet og det danske hovedbanenet. Strækningen er elektrificeret og 2-sporet med undtagelse af to delstrækninger. Endvidere er der etableret en kombiterminal i Padborg i forbindelse med koncentrationen af transporterhverv her. Amtets vigtigste havne er Aabenraa havn og Enstedsværkets havn, som begge ligger i bunden af Aabenraa fjord. Fra lufthavnen i Sønderborg er der daglig ruteflyvning til København.

Vejnet	km pr. 1 jan. 2002
Samlede vejlængde	6.848
heraf motorveje	70
heraf motortrafikveje	24
Efter ansvarlig myndighed	
Stat	70
Amt	1.147
Kommuner	5.631
Større havne	godsoms. (1000 t) 2002
Enstedværkets Havn	3.396
Aabenraa Havn	1.265
Lufthavne	passagerer og gods 2002
	pass. tons gods
Sønderborg	70.217 13
Kombiterminaler	Padborg
Banenet	
Hovedbaner	Vamdrup-Padborg
Regionalbaner	Tinglev - Sønderborg
Lokalbaner	Rejsby - Tønder
Godsbaner	Tønder-Grænsen, Tønder- - Tinglev, Rødekro-Aabenraa

Land Schleswig-Holstein

Das Land Schleswig-Holstein, im Norden der Bundesrepublik Deutschland gelegen, wird von Nord- und Ostsee eingerahmt. Der Norden des Landes grenzt an Dänemark, der Süden an die Bundesländer Niedersachsen und Mecklenburg-Vorpommern sowie die Freie und Hansestadt Hamburg. Die größte Attraktion des Küstenlandes ist seine reiche und vielfältige Natur.

Landesdaten 1999		
Einwohner im Land	2.804.249	Einw.
Areal	15.764	Km ²
Bevölkerungsdichte	178	Einw./Km ²
Einwohnerzahlen der größeren Städte 2002:		
Kiel	233.795	Einw.
Lübeck	213.326	Einw.
Flensburg	84.449	Einw.
Neumünster	80.243	Einw.

So zählen der Nationalpark Schleswig-Holsteinisches Wattenmeer, die Nordfriesischen Inseln, die Salzbänke, die Inseln Helgoland und Fehmarn sowie zahlreiche Seen und Dörfer zu den Sehenswürdigkeiten dieser vom Wasser geprägten Region.

Beschäftigte	2001	
	Beschäftigte	Anteil
Land- und Forstwirtschaft, Fischerei	44.300	3,9%
Produzierendes Gewerbe	184.000	16,2%
Baugewerbe	83.000	7,3%
Finanzierung, Vermietung und Unternehmensdienstleistungen	130.500	11,5%
Öffentliche und private Dienstleistungen	378.000	33,4%
Handel, Gastgewerbe und Verkehr	313.600	27,7%
Gesamt	1.133.400	100,0%

In Schleswig-Holstein, dem nördlichsten Bundesland Deutschlands, leben rund 2,8 Millionen Einwohner. Damit nimmt Schleswig-Holstein den neunten Rang der sechzehn deutschen Bundesländer ein. Mit seiner Bevölkerungsdichte von 178 Einwohnern je Quadratkilometer liegt Schleswig-Holstein unter dem Durchschnitt der Bundesrepublik Deutschland (230 Einwohner je Km²), womit das Land den siebenten Platz unter den Flächenländern einnimmt. Der Bevölkerungsanteil am gesamten Bundesgebiet beträgt rund 3,5 Prozent. Die Bevölkerungsentwicklung des Küstenlandes war von einer Zunahme um rund 7 Prozent seit 1990 geprägt.

Das Land zwischen den Küsten ist ein vielseitiger Unternehmensstandort, der ein landestypisches Spezialisierungsmuster aufweist. Unternehmen des Schiffbaus, des Ernährungsgewerbes, der Medizin-, Mess-, Steuer- und Regelungstechnik, der Recyclingbranche, der Chemischen Industrie, des Verlags- und Druckgewerbes, der Nachrichtentechnik und der Mineralölverarbeitung sind in Schleswig-Holstein vergleichsweise stark vertreten. Darüber hinaus konnte sich im Land zwischen den Meeren eine leistungsfähige Land- und Fischereiwirtschaft behaupten.

Straßennetz	km pr. 1 jan. 2002	
Gesamt Straßenlänge	9.887	
<i>Hiervon:</i>		
Autobahn	485	
Bundesstraßen	1.673	
Landesstraßen	3.631	
Kreisstraßen	4.098	
Häfen	Güterumschlag (1000 Tonnen) 2002	
Lübeck	17.020	
Brunsbüttel	7.560	
Puttgarden	3.380	
Kiel	3.283	
Wasserstraßen	2001	
Nord-Ostsee-Kanal	Schiffspassagen	38.406
	Güter (1000 Tonnen)	62.500
Wichtige Fährverbindungen	2002	
	1000 Pass.	1000 T. Güter
Puttgarden - Rødby	6.508	4.563
Kiel-Oslo	600	750
Kiel-Göteborg	460	925
Lübeck-Göteborg	keine Daten	keine Daten
Kombiterminals	Brunsbüttel, Kiel, Lübeck	
Bahnnetz		
ICE-Verbindungen	Hamburg – Neumünster – Kiel	
EC/IC-Verbindungen	Hamburg–Neumünster–Rendsburg–Aarhus	
	Hamburg – Lübeck –København	
	Hamburg – Itzehoe – Heide – Husum - Westerland	

Ein großer Teil der Wertschöpfung des Küstenlandes wird durch den Dienstleistungsbe-
reich erzeugt. Neben Finanzierungs- und Unternehmensdienstleistungen spielt insbesonde-
re der Tourismus im Wirtschaftsleben in den Küsten- und Inselgebieten eine bedeutende
Rolle.

Mit seiner zentralen Lage im Westlichen Ostseeraum besitzt Schleswig-Holstein eine natür-
liche Brückenfunktion nach Skandinavien, in den baltischen Raum und in die westeuropäi-
schen Bevölkerungsschwerpunkte. So schneiden sich europäische Straßen-, Bahn und
Schifffahrtsverbindungen sowohl in Ost-West- als auch in Nord-Süd-Richtung.

Mit der Autobahn 7 verfügt Schleswig-Holstein über eine der bedeutendsten Verkehrs-
adern in der Bundesrepublik Deutschland. Die A 7 durchquert, von Hamburg kommend,
das gesamte Küstenland von südlicher in nördlicher Richtung. Die Autobahn 23 führt von
Hamburg nach Heide. Sie ist die zentrale Verbindungsstraße dieser Region. Der Bau der
Ostseeautobahn 20 kann die Funktion des Landes Schleswig-Holstein als Drehscheibe im
Verkehrsstrom zwischen dem Ostseeraum und den Zentren in Süd- und Westeuropa weiter
stärken.

Das Land Schleswig-Holstein bietet auch mit seinen zahlreichen Schiffs- und Fährverbin-
dungen eine hervorragende Anbindung des Ostseeraumes an den Kern Europas. Hervorzu-
heben sind hier vor allem der Nord-Ostsee-Kanal sowie die Häfen in Brunsbüttel, Kiel und
Lübeck.

Über den Flughafen Hamburg ist Schleswig-Holstein an das internationale Flugverkehrs-
netz angebunden. Leistungsfähige Regionalflughäfen in Lübeck, Kiel sowie Westerland
ergänzen dieses Flugverkehrsangebot. Weitere regionale Verkehrslandeplätze, z.B. in Hu-
sum-Schwesing oder Heide/Büsum, werden weiter ausgebaut.

Kreis Nordfriesland

Der Kreis Nordfriesland liegt im Nordwesten von Schleswig-Holstein und grenzt im Westen an die Nordsee und im Norden an Dänemark. Seine landschaftliche Schönheit und kulturelle Vielfalt haben Nordfriesland zu einer der beliebtesten Urlaubsregionen Deutschlands werden lassen.

Kreisdaten 2001		
Kreisdaten 2002		
Einwohner im Kreis	165.537	Einw.
Areal	2.094	Km2
Bevölkerungsdichte	79	Einw./Km2
Einwohnerzahlen der größeren Städte 2002:		
Bredstedt	5.028	Einw.
Husum	21.082	Einw.
Niebüll	7.966	Einw.
Westerland	9.065	Einw.

Verwaltungsmäßig gliedert sich der Kreis in 136 Gemeinden, davon acht Städte und vier amtfreie Gemeinden. Die übrigen 124 Gemeinden haben sich zu 16 Ämtern zusammengeslossen. Kreisstadt ist Husum. Neben der Landwirtschaft, der Fischerei und dem mittelständischen Handwerk bestimmt hauptsächlich der Fremdenverkehr das wirtschaftliche Leben der Region.

Die besondere kulturelle Vielfalt Nordfrieslands spiegelt sich auch in den Sprachen wieder. Neben Hochdeutsch, Plattdeutsch, Sønderjysk und Dänisch - die dänische Minderheit zählt mehrere Tausend Mitglieder in Nordfriesland - wird auch Friesisch gesprochen.

Besondere touristische Glanzlichter sind die fünf nordfriesischen Inseln, darunter Sylt, Föhr und Amrum, sowie die zehn Halligen - eine weltweit einmalige Landschaftsformation inmitten des Nationalparks Schleswig-Holsteinisches Wattenmeer. Das Zugpferd des Fremdenverkehrs ist die Nordsee.

Nordfriesland ist nicht von wenigen Großunternehmen abhängig, sondern weist eine kleinteilige, aber leistungsfähige Wirtschaftsstruktur auf. Zu den wirtschaftlichen Leitbranchen der Region gehört neben dem Tourismus insbesondere die Windenergie. In dieser Boombranche entstanden in den letzten Jahren mehr als 1.400 neue Arbeitsplätze im Kreisgebiet. Einige international führende Unternehmen des Windkraftanlagenbaus haben sich in Nordfriesland angesiedelt. Eine große Chance seiner künftigen Wirtschaftsentwicklung sieht der Kreis im Bereich der Offshore-Windenergieparks.

Aufgrund seiner klimatischen Besonderheiten und vorhandenen Kernkompetenzen liegen untern anderem in den Bereichen Gesundheitsmedizin und Gesundheitstourismus weitere große Wachstumspotenziale für Nordfriesland. Eine immer noch hohe Bedeutung hat daneben die traditionell das Erscheinungsbild des Kreises prägende Landwirtschaft.

Über die Bahnverbindung Hamburg - Westerland bzw. Hamburg - Esbjerg sowie die Bundesstraße 5 ist der Kreis verkehrsmäßig gut erschlossen. In der Westküstenregion besteht in Westerland auf Sylt ein Verkehrsflughafen mit Instrumentenlandesystem. Verschiedene Verkehrslandeplätze bestehen in Wyk, Husum-Schwesing und St. Peter-Ording. In Leck, Bordelum und auf Pellworm befinden sich zudem zusätzliche Sonderlandeplätze. Aufgrund der enormen touristischen Bedeutung der Region sowie der vielfältigen Insellandschaft hat sich im Bereich der nördlichen Westküste ein bedeutender Bäderluftverkehr (z.B. bestehen in der Saison Verbindungen von Westerland u.a. nach Berlin, Frankfurt,

München und in die Schweiz) und ein reger Geschäftsreiseverkehr entwickelt.

Für die Inselversorgung und in diesem Zuge insbesondere in Notfallsituationen sind die genannten Flughäfen und Landeplätze von erheblicher Bedeutung. Hinsichtlich des Geschäftsreiseverkehrs ist auch Husum-Schwesing zunehmend interessant geworden.

Der bedeutendste Versorgungs- und Transporthafen des Kreises Nordfriesland befindet sich in Husum. Weitere wichtige Hafenstandorte sind unter anderem Dagebüll, Friedrichstadt, Tönning, Wyk/Föhr sowie Sylt. Aus der Vielzahl der vorhandenen Häfen wird die erhebliche Bedeutung deutlich, die der Schiffsverkehr in Nordfriesland für den Tourismus hat.

Straßennetz	km pr. 1 jan. 2002
Gesamt Straßenlänge	1.796
<i>Hiervon:</i>	
Autobahn	0
Bundesstraßen	162
Landesstraßen	609
Kreisstraßen	566
Gemeindverbindungsstraßen	459
Häfen	Güterumschlag (1000 Tonnen) 2002
Husum	330
Dagebüll	142
Flughäfen	
Westerland	Verkehrsflughafen
Husum-Schwesing	Verkehrslandeplatz
Wyk	Verkehrslandeplatz
St. Peter-Ording	Verkehrslandeplatz
Bahnnetz	
EC/IC-Verbindungen	Hamburg–Itzehoe–Heide– Husum–Westerland
weitere	Kiel–Husum–Tönning–St. Peter-Ording

Kreis Dithmarschen

Der Kreis Dithmarschen ist einer von zwei Westküstenkreisen im nördlichsten Bundesland Deutschlands. Wie Schleswig-Holstein "meerumschlungen" ist der Kreis rings von Wasser umgeben: im Norden vom Flusslauf der Eider, im Osten vom Nord-Ostsee-Kanal, im Süden von der Elbe und im Westen von der Nordsee.

Nach über 400 jähriger Trennung entstand 1970 im Rahmen einer Gebietsreform aus einem nördlichen und einem südlichen Teilkreis wieder ein Gesamtkreis Dithmarschen.

Kreisdaten 2001		
Kreisdaten 2002		
Einwohner im Kreis	137.447	Einw.
Areal	1.405	Km ²
Bevölkerungsdichte	98	Einw./Km ²
Einwohnerzahlen der größeren Städte 2002:		
Brunsbüttel	13.935	Einw.
Heide	20.462	Einw.
Marne	6.063	Einw.
Meldorf	7.727	Einw.

Dithmarschen ist Landschaft mit Charakter. Sein Charme wächst aus seinen reizvollen Gegensätzen zwischen rauem Meer, der fruchtbaren grünen Marsch und der lieblichen Geest mit ihren Hügeln und Wäldern, zwischen Industrie und Landwirtschaft, die noch immer das Bild des ländlichen Raumes prägt.

1.404 Quadratkilometer Dithmarschen - das sind rund neun Prozent der Fläche des Landes Schleswig-Holstein. In den 112 Gemeinden und fünf Städten des Landkreises leben rund 137.000 Einwohner, fünf Prozent der schleswig-holsteinischen Bevölkerung. Die Bevölkerungsdichte von 98 Einwohnern je Quadratkilometer liegt unter dem Landesdurchschnitt des Landes Schleswig-Holstein (176). Verwaltungsmäßig gliedert sich der Kreis Dithmarschen in 12 Ämter, fünf Städte sowie eine amtfreie Gemeinde.

In Dithmarschen verbindet sich gestern und heute zu harmonischer Einheit: Kirchen und Windmühlen gaben und geben Dörfern ihr unverwechselbares Antlitz. Zugleich weisen leistungsstarke Windkraftanlagen als Symbole einer Region mit Perspektiven den Weg. Die von der Unternehmensberatungsgesellschaft McKinsey, stern.de und t-online initiierten größten deutschen Online-Umfrage „Perspektive Deutschland“ hat den Menschen in Dithmarschen sehr gute Noten für gesellschaftliche Mitverantwortung gegeben. Dithmarschen nimmt im bundesweiten Ranking den Spitzenplatz ein, wenn es um die Gründung einer eigenen Existenz geht. Die Aufbruchstimmung und das Engagement in Dithmarschen sind auffallend hoch.

Eine der bedeutendsten modernen Industrieansiedlungen des Landes Schleswig-Holstein befindet sich im Wirtschaftsraum Brunsbüttel. Die Schleusenstadt Brunsbüttel am Beginn des 98,73 Kilometer langen Nord-Ostsee-Kanals ist einer der umsatzstärksten Häfen der Bundesrepublik und somit wichtiger Brückenkopf für die Handels- und Wirtschaftsbeziehungen zu Skandinavien und den anderen Ostsee- und Nordseeanrainern.

Dithmarschen liegt eine knappe Autostunde nordwestlich von Hamburg und ist über die Westküstenautobahn 23, der zentralen Verbindungsachse der Region, zu erreichen. Die Flugplätze Heide/Büsum und St. Michaelisdonn (Ortsteil Hopen), die Eisenbahnstrecke Hamburg - Westerland, mehrere Bundesstraßen (z.B. B5, B203) und ein dichtes regionales Verkehrswegenetz schaffen eine exzellente Verkehrsanbindung.

Straßennetz	Km pr. 1 Jan. 2002
Gesamt Straßenlänge	1.129
<i>Hiervon:</i>	
Autobahn	26
Bundesstraßen	126
Landesstraßen	354
Kreisstraßen	330
Gemeindverbindungsstraßen	293
Häfen	Güterumschlag (1000 Tonnen) 2002
Brunsbüttel	8.269
Büsum	109
Flughäfen	
Heide/Büsum	Verkehrslandeplatz
St. Michaelisdonn	Sportflugplatz
Kombiterminal	Brunsbüttel
Bahnnetz	
EC/IC-Verbindungen	Hamburg–Itzehoe–Heide– Husum–Westerland

Durch die Lage an Nordsee, Elbe und Nord-Ostsee-Kanal ist Dithmarschen gleichzeitig an den internationalen Seeverkehr und an das europäische Binnenwassernetz angeschlossen. Wichtige Hafenstandorte des Kreises sind Brunsbüttel, Friedrichskoog und Büsum. Schwerpunkt im Güterumschlag der Häfen an der Westküste Schleswig-Holsteins ist der Industriehafen Brunsbüttel, der ebenfalls über Kombiterminals verfügt. Der Hafen Friedrichskoog ist die Heimat der größten Fangflotte an der Nordseeküste des Landes. Dieses breite Angebot macht den Westküstenkreis zu einem attraktiven Ansiedlungsgebiet für die Wirtschaft.

Kreis Steinburg

Der Kreis Steinburg liegt in Schleswig-Holstein im Dreieck von Unterelbe und Nord-Ostsee-Kanal in der Verlängerung der regionalen Entwicklungsachse Hamburg - Elmshorn und im Einflussbereich des Entwicklungsschwerpunktes Brunsbüttel.

Landschaftsbestimmende Elemente sind Marsch und Geest. Im Südwesten des Kreisgebietes zieht sich ein Marschstreifen von 10 bis 15 km Breite entlang der Elbe. In der Wilstermarsch, bei Neuendorf, liegt die "Tiefste Landstelle Deutschlands" (- 3,54 m unter n. N.). Die das Kreisgebiet im Südwesten begrenzende Unterelbe ist 2 bis 3 km breit. Entlang der westlichen Kreisgrenze verläuft der in Brunsbüttel an die Unterelbe angeschlossene Nord-Ostsee-Kanal. Das Geestgebiet ist wellig und walddreich. Im nordöstlichen Kreisgebiet beginnt der Naturpark Aukrug.

Kreisdaten 2001		
Einwohner im Kreis	137.585	Einw.
Areal	1.056	Km ²
Bevölkerungsdichte	130	Einw./Km ²
Einwohnerzahlen der größeren Städte 2002:		
Itzehoe	33.442	Einw.
Glückstadt	12.151	Einw.
Kellinghusen	8.003	Einw.
Hohenlockstedt	6.275	Einw.

Das Kreisgebiet umfasst 1.056 Km². Im Kreis leben rund 136.800 Einwohnerinnen und Einwohner. Das entspricht einer Bevölkerungsdichte von ca. 130 Personen je Quadratkilometer. Rund die Hälfte der Einwohnerinnen und Einwohner lebt in den 5 Steinburger Städten: Der Kreisstadt Itzehoe, Glückstadt, Kellinghusen, Wilster und Krempe. In neun Ämtern sind neben der Stadt Krempe insgesamt 108 Gemeinden verwaltungsmäßig zusammengefasst. Der gesamte Kreis Steinburg ist Teil der METROPOLREGION HAMBURG und hat eine enge Pendlerverflechtung mit der Hansestadt Hamburg. Die wirtschaftliche Entwicklung wurde in den letzten Jahrzehnten immer stärker durch diese Nähe und Verbindung beeinflusst. Daneben hat sich an der Unterelbe ein regionales Bewusstsein entwickelt, das mit der Bildung der REGION SCHLESWIG-HOLSTEINISCHE UNTERELBE manifestiert worden ist.

Die Unternehmensstruktur im Kreis Steinburg wird geprägt durch kleine und mittlere Firmen und Betriebe mit weniger als 100 Beschäftigten. Wachstumsträger sind überwiegend das produzierende Gewerbe sowie die produktionsnahen Dienstleistungen.

Für die künftige Wirtschaftsentwicklung des Kreises ist der im Norden der Stadt Itzehoe gelegene Innovationsraum von großer Bedeutung. Dieser Technologiestandort wird insbesondere durch das ortsansässige Fraunhofer-Institut für Siliziumtechnologie ISIT gekennzeichnet. Als international bekanntes Forschungsinstitut ist das ISIT u.a. Technologieanbieter für Mikroelektronik, Mikrosystemtechnik und Sensorik. So befindet sich in dem Gebäudekomplex des ISIT sogar ein hochmoderner Reinraum.

Der Kreis Steinburg verfügt mit der Bahnverbindung Hamburg – Itzehoe – Westerland, der Autobahn 23 sowie den Bundesstraßen 206 und 431 über eine hervorragende Anbindung an die Metropolregion Hamburg. Damit ist auch der internationale Flughafen in Hamburg schnell erreichbar. Der derzeit vorwiegend militärisch genutzte Flugplatz „Hungrierer Wolf“ in Hohenlockstedt bietet ideale Bedingungen, um zukünftig stärker in das Netz von Regionalflughäfen eingebunden zu werden.

Straßennetz	km pr. 1 jan. 2002
Gesamt Straßenlänge	702
<i>Hiervon:</i>	
Autobahn	34
Bundesstraßen	119
Landesstraßen	279
Kreisstraßen	270
Häfen	Güterumschlag (1000 Tonnen) 2002
Glückstadt	170
Itzehoe	22
Flughäfen	
Hohenlockstedt „Hungrierer Wolf“	Bis 2004 vorwiegend militärische Nutzung, Sportflugplatz
Bahnnetz	
EC/IC-Verbindungen	Hamburg–Itzehoe–Heide– Husum–Westerland

Weitere wichtige Verkehrsadern für den Kreis Steinburg sind die Bundesstraße 5 sowie die Bundesstraße 206, eine West-Ost-Verbindung mit Anschluss an die Autobahn 7. Mit dem geplanten Bau der Autobahn 20 mit einer Elbquerung bei Glückstadt erhält auch der Kreis Steinburg einen optimalen Zugang an das internationale Fernverkehrsstraßennetz. In westlicher Richtung bietet diese Autobahn so eine weitere verkehrliche Anbindung an die wichtigen Wirtschaftsregionen im Süden und Westen Europas und in östlicher Richtung den Zugang zu den zukünftigen EU-Beitrittskandidaten.

Von Bedeutung für den Kreis Steinburg sind neben den Hafenanlagen in Brunsbüttel (Kreis Dithmarschen) auch die Hafenstandorte Itzehoe sowie Glückstadt.

Adresser

Regionale web-adresser:

Nordjyllands Amt: www.nja.dk

Viborg Amt: www.viborg.amt.dk

Ringkøbing Amt: www.ringamt.dk

Århus Amt: www.aaa.dk

Vejle Amt: www.vejleamt.dk

Sønderjyllands Amt: www.sja.dk

Kreis Nordfriesland: www.nordfriesland.de

Kreis Dithmarschen: www.dithmarschen.de

Schleswig-Holstein: www.schleswig-holstein.de

Der Landtag Schleswig-Holstein: www.sh-landtag.de

Landesregierung Schleswig-Holstein: www.landesregierung.schleswig-holstein.de

Vestfold Fylkeskommune: www.vestfold-f.kommune.no

Telemark Fylkeskommune: www.telemark-f.kommune.no

Aust-Agder Fylkeskommune: www.aa-f.kommune.no

Vest-Agder Fylkeskommune: www.vaf.no

Rogaland Fylkeskommune: www.rogaland-f.kommune.no

Hordaland Fylkeskommune: www.hordaland-f.kommune.no

Møre og Romsdal Fylkeskommune: www.more-og-romsdal-f.kommune.no

Business Region Göteborg: www.businessregion.se